

[Holmberg.]

hvilken hjemmel er opretholdt ved lovforslagets § 18, stk. 2: Der er ikke, hverken i det foreliggende lovforslag, i vejlovsudvalgets betænkning eller i betænkningen til lovforslaget af 1942, givet nogen særlig begrundelse for denne vidtgående beføjelse til at pålægge sognekommunerne at udføre anlægsarbejder vedrørende biveje; der er blot henvist til, at der er foreslået tilsvarende beføjelser for ministeren til at pålægge amtsrådene at udføre anlægsarbejder vedrørende hoved- og landeveje. Denne beføjelse har imidlertid sin begrundelse i, at hoved- og landeveje betjener den gennemgående trafik, og at det derfor måske — jeg siger: måske — er rimeligt, at ministeren får et vist indseende med, at de udbygges på ensartet måde efter en fælles plan. Her er da en begrundelse, men om den uden videre kan godtages som rigtig, må vi se nærmere på i udvalget. På forhånd mener jeg, at den omhandlede bestemmelse vistnok savner rimelig begrundelse, og at den vil betyde et væsentligt indgreb i det kommunale selvstyre. Dette indgreb kan medføre betydelige økonomiske konsekvenser for kommunerne; så bestemmelsen bør vist udgå af lovforslaget.

§ 31, der drejer sig om ekspropriationer, ønsker vi at se lidt nærmere på i udvalget.

Så har vi § 21; efter vejlovsudvalgets udkast skulle spørgsmålet om, hvorvidt en bivej skal optages på vejplanen, og spørgsmålet om omfanget af de overslag, der skal udarbejdes i henhold til § 21, stk. 2, endeligt afgøres af vejnævnet. Efter det foreliggende lovforslag skal disse spørgsmål endeligt afgøres af ministeren for offentlige arbejder. Udfra de samme betragtninger, som jeg anførte vedrørende §§ 7 og 9, bør også de her nævnte spørgsmål afgøres endeligt af vejnævnet.

Det i § 35, stk. 1, omhandlede udvalg, der skal nedsættes i hver amtsrådsreds, skal have til opgave at gennemgå samtlige hovedlandeveje samt de biveje, som skønnes at være af særlig betydning for den gennemgående færdsel, med henblik på at afgive indstilling til ministeren for offentlige arbejder om, hvilke varige begrænsninger der skal gælde for de enkelte vejstrækninger med hensyn til adgangsforholdene, tilslut-

ning af nye veje, etablering af nye overkørsler og overgange m. v.

Dette arbejde vil i langt overvejende grad finde sted i landdistrikterne, og derfor virker det højst besynderligt, at den kommunale repræsentation i udvalgene ganske er udeladt. Jeg er vidende om, at De samvirkende Sognerådsforeninger, inden lovforslaget blev fremsat, har henstillet, at udvalget blev tiltrådt af to repræsentanter for amtets sognekommuner, eventuelt måske således, at de pågældende alene fungerer i sager om veje i sognekommunerne, medens de købstadkommunale repræsentanter på tilsvarende måde alene fungerer i sager om købstæderne. Den omhandlede gennemgang af vejene skal ifølge forslaget § 35, stk. 3, alene omfatte hovedlandeveje og større biveje, medens vejlovsudvalgets udkast også medtog de almindelige landeveje. Udeladelsen af de almindelige landeveje er ikke omtalt i bemærkningerne til lovforslaget og synes umiddelbart ikke særlig velbegrundet. Den beror måske på en fejltagelse, men jeg vil benytte lejligheden til at spørge ministeren, hvorfor de er udeladt, og jeg vil iøvrigt også spørge, hvorfor amtets sognekommuner ikke er repræsenteret i disse udvalg.

I § 53 pålægges der — såvidt det kan skønnes ved at læse paragraffen; det er muligt, det er forkert — vejbestyrelserne pligt til at træffe bestemmelse om, på hvilke vejstrækninger og i hvilket omfang der skal gruses i glat føre. Ministeren for offentlige arbejder forbeholder sig samtidig at udsende vejledende bestemmelser herom. Det har i mange år været drøftet og overvejet, hvorvidt der burde pålægges vejbestyrelserne almindelig, legal grusningspligt. Jeg ved, at motororganisationerne har rejst stærke krav herom, men man er hidtil veget tilbage af frygt for de vidtgående erstatningsansvar, der eventuelt kunne blive tale om overfor kommunerne, hvis der var almindelig grusningspligt. Naturligvis skal der gruses, og vi er villige til at se nøjere på, hvordan bestemmelsen endeligt skal udformes; men hvis grusningspligt automatisk i hvert tilfælde medfører erstatningspligt, er det vist alligevel en farlig bestemmelse. Men vi er som sagt villige til at se lidt på dette i udvalget.